

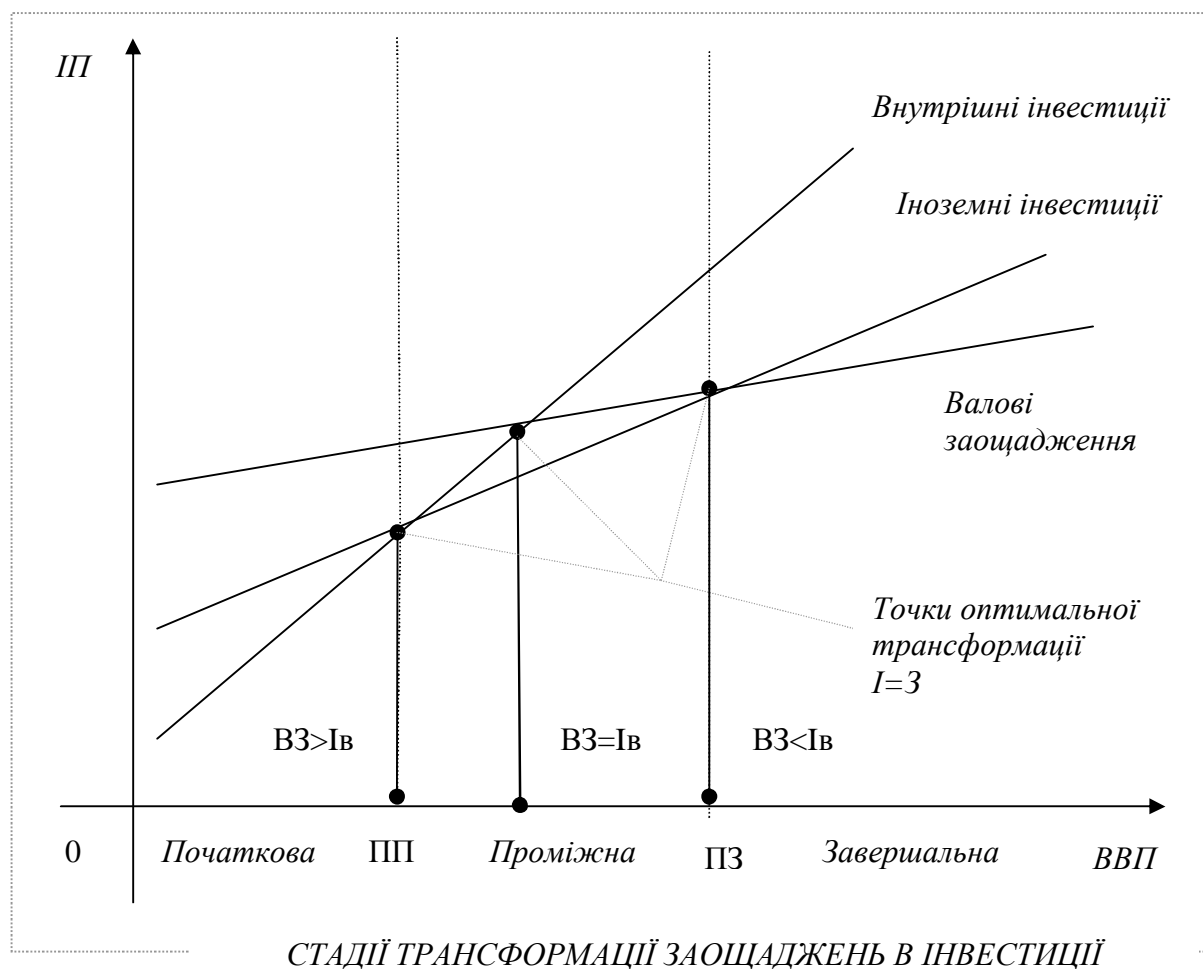
ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА ВВП НА ТРАНСФОРМАЦІЮ ЗАОЩАДЖЕНЬ В ІНВЕСТИЦІЇ

© Карковська В.Я., 2011

Аналізуючи інвестиційний потенціал України як основу трансформації заощаджень в інвестиції, потрібно виділити такі обмеження:

- рівня трансформації заощаджень в інвестиції. Нестача заощаджень уповільнює темпи зростання країни. Якщо заощадження компенсується іноземними інвестиціями, що призведе до перевищення імпорту над експортом, тоді країна може забезпечити заплановані темпи зростання;
- здатність країни залучати інвестиції залежить від наявності трудових, управлінських та адміністративних факторів, які сприяють трансформації заощаджень в інвестиції. Ця здатність також залежить від наявності попиту на продукцію, вироблену в результаті інвестицій;
- залучення іноземних інвестицій, забезпечує трансформацію у разі нестачі власних заощаджень, однак воно породжує цілу низку обмежень, а саме залежність від зовнішніх та внутрішніх факторів.

Проілюструємо схематично трансформацію заощаджень в інвестиції залежно від інвестиційного потенціалу та ВВП (див. рисунок).

Трансформація заощаджень в інвестиції залежно від інвестиційного потенціалу та ВВП

Доцільно припустити, що на початковій стадії трансформації заощаджень в інвестиції головним обмеженням є залучення капіталу, оскільки нижньою межею початкової стадії є саме інвестиції, а найвищою – заощадження, які необхідно використати як джерело інвестицій.

Початкова стадія характеризується перевищенням валових заощаджень над внутрішніми інвестиціями, тобто надмірне заощадження поряд із недостатніми реальними можливостями для вкладення інвестицій. Згідно із цим основною перешкодою для трансформації заощаджень в інвестиції є не дефіцит інвестиційних ресурсів, а саме несприятливий інвестиційний клімат, що супроводжується незначними обсягами іноземних інвестицій. Якщо недостатньо іноземних інвестицій, активізувати трансформацію можуть національні (валові) заощадження.

Для цієї стадії важливим є максимальне залучення та ефективне використання національних (валових) заощаджень. Цього можна досягнути за допомогою політики активного й цілеспрямованого інвестування.

Точка *III* відображає перехід до проміжної стадії, яка характеризується обмеженням іноземних інвестицій. Точка оптимальної трансформації забезпечує трансформацію повного обсягу національних заощаджень у внутрішні інвестиції. На цій стадії виникають так звані “точки оптимальної трансформації”, які характеризуються рівністю заощаджень та інвестицій. Така ситуація для національної економіки є позитивною. Проте, з часом може виникнути значно більша потреба в інвестиціях, що приводить до використання набагато більших інвестиційних ресурсів. У такій ситуації додатково потрібні іноземні інвестиції, які на цій стадії є обмеженнями. Для залучення іноземних інвестицій необхідно створити привабливі та сприятливі умови.

Початок завершальної стадії демонструє точка *IV*. Ця стадія характеризується обмеженнями національних (валових) заощаджень. Для збільшення обсягів внутрішніх інвестицій країна залучає іноземні інвестиції. На цій стадії виникає значна потреба у внутрішніх інвестиціях, що супроводжується розвитком національної економіки, зокрема інновацій. Обмежений рівень національних заощаджень та незначний обсяг іноземних інвестицій не забезпечують потрібного обсягу внутрішніх інвестицій. У такій ситуації необхідно розробити заходи щодо залучення інвестиційних джерел із тіньової економіки. Стадії трансформації заощаджень в інвестиції утворюють безперервний процес, тобто услід за завершальною стадією розпочинається початкова.

Загалом країна має можливість уникнути обмежень, які заважають трансформації заощаджень в інвестиції. Це застосування політичних інструментів (податкової, амортизаційної, зовнішньої політик), покликаних зменшити такі обмеження.

1. Рут Франклін Р. Міжнародна торгівля та інвестиції / Рут Франклін Р., Філіпченко А.: пер. з англ. – К.: Основи, 1998. – 743 с. 2. Прокопишин Л.М. Мультиплікативний вплив на трансформацію заощаджень в інвестиції у національній економіці / Карковська В.Я., Прокопишин Л.М., Склярук Т.В. // науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип.20.11. – С. 185 – 192. 3. Карковська В.Я. Залучення заощаджень в інвестиційний процес економіки України / Карковська В.Я // наук. журнал “Актуальні проблеми економіки”. – 2009 . – № 3 (93). – С.156 – 162. 4. Карковська В.Я. Особливості взаємозв’язку заощаджень та інвестицій у відкритих економіках / Карковська В.Я. // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. – Київ. – 2007. – № 5(37). – С.241 – 244. 5. Карковська В.Я. Заощадження та інвестиції України: аналіз та перспективи / Карковська В.Я. // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – Рівне, 2008. – Вип. 1(14). – С.98 – 103.